

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

Стан редакције и администрације
Космајска ул. бр. 23.

Огласи се дају у администрацији
— Цена утврђена —

Неплаћена се писма не примају
Рукописи се не враћају.

Писма, рукописи, новац и све остало
што се односи на лист, слати вла-
сташтву листа.

Адреса за телеграмме:
„СТРАЖА“ — БЕОГРАД

Преплата за Србију на пошти:

на годину	дин. 12—
шест месеци	„ 6—
три месеца	„ 3—
један месец	„ 1—

Преплата за иностранство на пошти:

на годину	дин. 30—
шест месеци	„ 15—
три месеца	„ 7-50

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Издаје сваки дан у 6 ч. пре подне

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

ШТА СУ НАМ ПРИПРЕМАЛИ

Србијом је требала крв потоком да потече

Ваљево, 19. августа.

Приликом гоњења непријатеља, наша је војска нашла један примерак штампаних упутстава 9 аустријског корпуса под насловом „Директиве за држање према становништву у Србији“. У тим се упутствима каже, да рат води аустријску војску у непријатељску земљу, чије је становништво испуњено фанатичном мржњом према Аустријанцима и да, према таквом становништву нису умесни никакав хуманитет и благодарност, него шта више штетна. Зато се наређује трупама највећа строгост према Србима. Сви неуниформисани борци, на српској страни, имају се безусловно потући. Ко у овом случају буде имао милости, биће најстроже кажњен. Чим се уђе у једно место, треба узети неколико талаца, првенствено свештеника, учитеља и угледних поседника. Ако ма који метак буде из места испуљен на трупе, сви се тајци имају безусловно побијати. У сваком месту извршиће се претрес кућа и покупати оружје. Свака кућа, у којој се нађе оружје, биће уништена. Ако се становници такве куће не би могла ухватити, обесиће се најугледнији мештани, који би, према околностима, могли дати обавештења о одсутнима, па не би хтели то учинити. Више од три човека не смеју заједно стајати на улици. Ни једно звоно не сме звонити. Служба Божја допуштаће се само на молбу мештана и само на отвореном месту, — пред црквом. Проповед се ни у ком случају неће допустити. За време службе држаће се, у близини цркве, одељење спремно за паљбу. У сваком становнику, који се изван насељеног места, нарочито у шумама нађе не гледати ништа друго до чланове банде, који су своје оружје сакрили, да се оружје тражи нема се времена. Ове људе, ако ма по чему изгледају сумњиви, смлатити.

Нашој храброј војсци пала је у руке и оригинална заповест аустријске 9. корпусне команде, под потписом самога генерала Борштајна. Заповест је издата у Руми 214. августа и носи број 33. Она гласи:

„Услед непријатељског држања у Кленку и Шапцу, треба и с ове стране гранате, у свима местима која су од трупа поседнута, или која ће бити поседнута понова узети таоце и држати их код трупа. Ове ваља, у случају кривица против војне власти (напад и уздаја) од стране становништва, одмах погубити, а места на непријатељском земљишту спалити. Прово на спаљивање места на сопственој територији задржава себи корпусна команда. Ова ће се заповест одмах обзнанити народу преко полицијских власти.

— Бугарска Трагедија састоји се у томе, што у општој борби Словена са Немцима, Бугарска не може да узме учешћа. Па, ипак, Бугарска не би требала да буде искључена ма каква било држање оних, који данас руководе и управљају судбином Бугарске.

У Бугарским срцима усађена је нада, да ће великодушност за коју је способно само руско срце, оворостити Бугарској на њеној пасивности и извинити је у овим судбоносним данима Словенским! —

БОРКО

Турска флота

Немац — командант
Извештај „Стражи“

Букурешт, 19 авг.

Овдашњи листови имају вест из Цариграда, да је адмирал Зухон, командант „Гебена“ постављен султановим указом за команданта Шурске флоте. До сада је ову дужност вршио енглески адмирал Лилпу.

ЈОН

Како је у Аустрији

— У Ческој тек што није букнула револуција —

— Наш извештај —

Букурешт, 19 авг.

На супрот вестима које шире немачке агенције, како је у свој Монархији необично одушевљење, румунски ђаци, који се вратили из Ческе причају, да у свој Монархији а нарочито у Ческој влада крајњи терор.

Међу обвезницима нема никаквог одушевљења и они иду у своје команде без воље.

У Прагу је дошло до крвавих уличних туча. По кафанама и ресторацијама кличе се Русија и Француској а војници растуриле певају маршеву узвијајући: „Живела Француска! живела сестра Русија!“

Једног официра је светиња линчовала, што је убио једног

Са позиција

После крваве борбе наши храбри војници окупљени око „печенице“ причвају догађаје

војника који је јавно негодовао против рата.

Прашки 31 пук, назван „Дете Прага“ растурек је међу немачке и мађарске пукове. Војници се налазе у веома бедном стању, одећа и хране нема у довољној количини.

Војни обвезници спавају по парковима и улицама. Јон.

Руси за нас

Велики број руских богаташа јавио се за наше болничаре

— наш извештај —

Ниш, 19. авг.

(Костић). — Овде се у велико чине припреме за дочек великог броја руских милионара, који путују за Србију, да се српском санитету ставе на расположење.

Они се сада са својим породицама и великом количном санитетом

ског материјала, налазе у Солуну, где им се указује необична пажња. Ужи одбор од неколико угледнијих Нишлија са једним чланом Црвеног Крста отпутоваће им до Битоља у сусрет.

Слуге пингеринизма

Користи од аустро-немачке победе

Осфија, 19. авг.

Одличан осфијски лист — Зарја — (Зрја) доноси у свом последњем броју чланак под горњим насловом. У чланку се третира питање: шта би Бугарска добила кад би победила Аустро-Немци, и на крају се вели: Каквом се добру могу надати наши служитељи

пангерманизма, ако Србија буде уништена и ако аустро-немачки савез буде победила? Или пак они еам) траже да засите своју силну жељу за осветом и чекају да та освета дође од Беча? Или они мисле да ће Бугарска користити крвава лик држава и званина Словенств? Или су то само туђа оруђа са тамним и опасним циљевима.

Уредништво „Страже“ умољава своје пријатеље да се јаве са својим дописом.

Бугарска трагедија

— Бугари се надају у руско племенито срце —

— наш извештај —

Софија 19 авг.

Раније сам вам већ јавио, да међу бугарским политичарима направила велика узбуна што је Бугарска пасивна. На

супрот аустрофилских листова, и аустрофила, који се изражавају веома неповољно по Русију и њене пријатеље, а њих је срећом мало, у бугарским трезвеним круговима осећа се, да је Бугарској, њена непасивност у овој Европској Војни унизила.

Под насловом „Бугарска Трагедија“ софијски „Мир“ доноси уводна чланак у коме између осталог вели ово:

Јов. Дучић.

Вардар.

И уста пророка и мишце јунака
Напише се снагом твоје свете капи,
Сад кроз срца наша иду крупни слапи
Твоји светлих струја и огњевих зрака.

Свој хлеб и ловоре заляли смо тобом;
Молитва и химна, обе су те пуне;
Пуна су те наша трзања и струне;
Као млечни пути сјајаш једним добом.

Узели смо гордо у своје трофеје
Све твоје ватрене заставе и маче,
Опленили твоје смарагде што зраче,
И твоје матице развели у леје.

Овде се бораху претци с потомцима:
Лавови од туча мотре живе лаве;
Ми смо победници безмерни над свима —
Две твоје обале две су наше славе.

Текла си из царске легенде, а сада
Робујеш у прио нама, у труби
Сен наших легија сад на тебе пада;
Све твоје ветрове носимо у труби.

1914 година

— Пророчанство једног Србина бившег официра —

7 август је био прави дан жалости. Оно, и докле је било неуспеха али не и пораза. 7 августа царска војска после ужасног пораза морала је да бежи са наше територије. Велики део њесарових војника, који су остали поштеђени од српских куршума и бајовета, нашла су своју смрт у хладном Дунаву.

И тек за непуних десетак дана моравска долина почившења је од аустријске најезде.

Трупе које су упале у Србију са северозападне стране, тако су сузбијене, после краће али упорне борбе.

Истовремено са овим жалосним вестима стигле су и неповољне вести са Западног Бојштва, као и са северне границе. Руска офанзива продирала је сјајно. Са малим чаркама руска армија под командом једног великог кнеза продирала је ду-

боко у Аустрију. Из Галиције Буковини дочекују Русе не као победнице, већ као браћу, који су донели по цену својих живота и своје крви, слободу. У Ческој буна, у Моравској и Крањској такође. У Берлину је свладала ужасна несрећа, неуспех на мору.

По берлинским улицама демонстрације. Глад је на прагу. Цар је и последњу хиљаду, да се народу раздели. У источне пруске стижу све страшнији гласови. Услед силаг руског надираниа становништво се разбегло и Руси без икаквог отпора улазе све дубље.

Поверљивом наредбом командант Берлина наређује да се Берлинска предградја русе и да се подмичу шанцери.

Руска војска, међутим, окуражена успехом енглејско француске флоте и успесима на суви, форсирањем маршем иде на

Берлин, од кога је удаљена само 100 километара.

Решавајућа битка

Ру и су већ поголи одбранбени линију пред Берлином! својом главном војском, која броји 1,500.000 душа. Немачко-аустријске трупе, које су овде смуљене да ладу и последња отпор броје 1,800.000 душа. То је све што су могли да скупе. Чак су и старца узимани и стављени у ред борада. Борба је почела на линији од 100 километара и имала је карактер решавјуће битке.

Првих дана битке ратна срећа је била променљива. Час су Руси одбијани, час су Немци попуштали; велики успеси са великим губитцима, никога да дође до одлучујућег успеха. После шест дана мјорем проливице крви и безброј гланих лешева дошао је обрт, веома повољан по Русе.

30 августа 1914 године рат у зору биј је отворен ужасном оуском канонадом. 30 батерија бљувале су ужасну ватру на Немце, који су се јавио, и ако

измурени, борили. Сцена еданствена. Врљак и писак рањеника и коња, трубе, прасак пушака, рика топова и ужасно дејство разарних зрна, све се у једно слило.

Наједном све застаде и упрег поглед далеко преко руске фронталне линије.

Као какав вихор јурило је 200.000 козака на својим мајушним коњцима. У руске трупе уђе нова снага и под командом великог кнеза на јуриш они као какав гвоздени зид јурише на непријатеља. Прса у прса.

(Наставаће се)

Стан редакције и администрације
Космајска ул. бр. 21.

Оглашен се дају у администрацији
— Мена утврђена —

Неплаћена се писма не примају
Рукописи се не враћају.

Писма, рукописи, новац и све остало
што се одвоио на лист, слати вла-
даришту листа.

СТРАЖА

СЛОВОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Излази сваки дан у 6 ч. пре подне

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Румунија и Србија

Легенда о Давиду и Голијату претвара се у историјску стварност

Још од првог дана нашег сукоба са Аустро-Угарском монархијом, Краљевина Румунија држала се веома лојално. Сви њени истакнути и одговорни политичари дали су више пута изјаве, да ће се Румунија тек онда уместити у наш спор, када Букурешки Уговор буде у опасности. Па ипак, и поред овакве јасне изјаве, у бечкој и једном делу софијске штампе писало се и пише се како ће Румунија прићи Аустро-Угарској. У бугарској штампи изнето је чак шта ће Румунија одузети од Србије. И ми и Румунија ћутали смо на све ово писане јер смо се познавали веома добро.

Али кад је бечка штампа уз секундирање Софије и после свог пораза на Мачванском Пољу продужила своје неваљалства, писући о нашем поразу и о држању Румуније, која према тим вестима, мобилише војску на нашој граници, Румунија је најзад проговорила. Одлично уређени „Журнал де Балкан“ који стоји веома близу данашњој влади, и чије се гледиште сматра за полузванично има у свом последњем броју чланак у коме се вели ово:

„Наје потребно доказивати храброст српских трупа. Она се сјајно потврдила у два балканска рата, да чак ни проливници Србије нису могли одбити своје признање војска Краља Петра.

Али у рату која она води против Аустро-Угарске, српска војска је на путу да упише још једну славну страну у историји војничких анала.

Врховна Команда доказала је своје способности, више стратегије, примењујући ово што се на војничком језику зове стратегијско изненађење засновано на плану који је унапред схваћен. Српска војска дустала је аустро-угарску војску да пређе Дрину претварајући се да хоће само да је задржи па у згодном тренутку извршила је снажан напад и превазила је пр-

ко Дрине. Трупе су се храбро бориле, њихова победа била је потпуна. Бегство аустроугарских трупа претворило се у прави слом. Срби су заробили четрнаест хиљада војника, педесет и три топа, осам хаубица, сто четрнаест кара и т. д.

Стога је победа коју су Срби одржали над Аустроугарцима важна.

У своје коминике-у Аустроугарци су уопло признали свој пораз. У коминике-у се вели да су Аустроугарци имали у плану само казнечу експедицију на према томе и секундарну акцију.

Дивимо се овој позитивној дијалектици. Али ипак за то Аустроугарци су се преогрлили и у својим дипломатским и стратезијским рачунима, ако су мислили да ће други узети на себе да казни Србе, или да ће у недостатку тих других имати да остане на једној војничкој осветничкој шетњи.

У осталом, јавно мњење у Аустро-Угарској није остало обмануто овим удешеним значајним коминике-ом. Оно је било узбуђено признањем који се садржи у томе коминике-у, а „Пештанска Кореспонденција“ нам саопштава и објашњава која је министар Хонведа дао у једном клубу угарске престонице, да би ублажио озбиљност закључака који се дају извести из бечкога коминике-а. Али и та ублажавања не могу смирити тужну истину која се потврђује и великим бројем рањеника доведених у Будим-Пешту, која је претворена у једну просторачу болницу.

Па шта ће још бити?

Партија је очевидно рђаво почела од стране Аустроугре: Њене снаге морају се поделити због унутарње ситуације и због опасности која јој прети од стране Русије, а међутим, она има посла са стваришним непријатељем, тренираним неодолјивим јуначким полетом.

У сваком случају, мали срп-

ска народ, који је велика Аустро-Угарска хтела казнити, осетно је казнио оне који су њега хтели казнити. Легенда о Давиду и Голијату претвара

се у историјску стварност. Храбра Србија борећи се за свој опстанак изазива дивљење света.

Лавово је пало

Пут за Беч је слободан

Док су Немци и Аустроугарци преко своје штампе фалсификовали вести са бојишта, представљајући своје поразе у славне победе, дотле је храбра руска војска мирно пролирала на непријатељеву територију освајајући стопу по стопу. Не кријући истину, руска штампа и руски генералштаб нису крили ни своје жртве ни своје поразе. И колико до јуче ми смо дрхтали читајући вест о руском неуспеху у Источној Пруској. Словенфобски листови овај мали и тренутни неуспех, секундарног значаја, по даљу руску офанзиву, представљали су као пораз Руса и њихових пријатеља. Германска штампа изнела је и даље. Они су ликујући, писали, како су Руси после ове победе сатрвени и како је овај праз веома фаталан по даљу руску офанзиву како у Пруској тако и у Аустрији. Међутим, руски генералштаб и овога пута био је на својој висини. Он је не кријући ни жртве, ни силно проливио крв, објавио свој неуспех и продужио је свој посао. И данас, после непуних 24 часа од објаве неуспеха, руски генералштаб објавио је опет кратко, лаконски, своју победу: **Лавово је наше.**

Заузеће Лавова, може се слободно назвати решавајућом битком на руско аустријском бојишту. Овом својом најновијом победом, руска је војска, о чијој храбрости није потребно говорити, уписала још једну сјајну страну у историји руског народа.

Пад Лавова је судбоносан по лази отпор аустријанаца, јер освојењем Лавова, Руси су ушли у срце и душу Пољака, којима се сада даје прилика, да приме братску пружену руку од стране Руса Још одмах у почетку војне, руски генералисаи је упутио на Пољске апел, да помогну Русима, који полазе у бој, да словенство ослободи из ропства. Тај час је дошао, Руси су ушли у Лавово, које је и културно и национално средиште пољског народа. Нека се данас у овако судбоносним часовима по Словенство заборави мржња и нека брат брату пружи руку.

Лавово је главно место у Галицији и броји 130000 душа. У њему је седиште свих војних и политичких власти за Галицију. Има Универзитет, пет гимназија, две православне и три католичке, вишу девојачку школу и неколико завода (костера) за женску децу. Са војног гледишта Лавово је веома важно јер му је околина, нарочито јужна, начичкана утврђењима. Од војске у њему се налази шест пешадијских пукова, два пука артиљерије један одред воздухопловни и пук коњаци.

О паду Лавова стигле су ове депеше:

Аустријанци се повлаче

Лондон, 20. августа

Јављају из меродавног извора, да се велика битка, која се води у Галицији и у Пољској између Руса и Аустријанаца,

Наш савезник

Костантин, грчки краљ и наш верни савезник.

Краљ Костантин је одличан човек и највећи пријатељ српског народа и Србије. Тај страда, кад је Србији зло, и ја не сумњам ако Србији буде рђаво, да јој он неће притећи у помоћ са сином и великом Новом Јемдом! То су речи, које је пре неколико дана изговорио ј дан грчки пуковник једном нашем пријатељу, који је послом био у Солуну.

клони све више у корист Руса. Аустријске трупе претрпеле су огромне губитке и повлаче се на целој линији.

Припреме за пораз

Лондон 2. авг.

Бечка штампа добила је наредбу, да припреми јавно мњење на поразе аустријских трупа.

Пораз Аустријаца, Плен, Коњица гони

Петроград, 21. авг.

После седмодневне битке код Лавова Руси су прворили: 11. и 12. корпус и делове 7. и 14. корпуса.

Руси су отели 140 топова, сву тешку артиљерију и други ратни плен.

Руси коњица гони непријатеља који бежи у највећем нереду.

Депеша главнокомандујућег

Петроград, 21. авг.

Министар Спољних Послова г. Сазанов овог тренутка добио је телеграм од Главнокомандујућег Руске Војске, да су Аустријанци разбијени и да је Руска Војска заузела лавовска утврђења.

Влад. Стојановић, председник-извршилац.

Ужике 1914.

Србину

— С Р Б Е —

Та душман крети, Босну ти узме,
Гди браћа твоја, лију сад сузе,
А Херцег-Босна, у ропству цвили,
Устани Србе, ти брате мили,
Дужи Србе, дужи се роде,
Свануће Босни, данак слободе,
Ако ти нећеш, да будеш туђ роб,
Душману својем, сада копај гроб.

Сећај се Србе, силног Душана,
Весел иди, против Душмана,
Јер имаш моћи, храбри синова,
Свануће Босни, слобода нова,
На челу твојем, стоји сада тиг,
Босански усташ, Петар Мркоњић.

Бели се оро, у вис сад диге,
Ка Херцег-Босни, он леги ближе,
Да окупи српство, под своја крила,
Та Херцег-Босна, српска је била,
Српска је била, и сад бити мора,
Устајмо браћо, дошла је ора.

— Б Р А Ћ О —

Тријес пет лета, свд скоро прође,
Кад душман крети, у Босна дође,
У Босну дође, смрви нам име,

Устајмо браћо, бимо се с' њиме,
Нек види сада, тај душман крети,
Како се Србину ме да свети,
Србин је јунак, никог, с' не боји,
Пред оштро таче, он храбро стоји,
Веран свом краљу, узда се у Бога,
Јер он га љуби, ко оца свога,

Које Словен и Србину брат,
Смело нех ступа у свети рат,
А за српство и свога краља,
Србин умире као што ваља,
Устајмо браћо, сада је ора,
А Херцег-Босна наша бити мора.

1914 година

— Пророчанство једног Србина бившег официра —

Најмање је трајало пуних пет часова. Најзад руси успеше да пробију немачку линију и расуше се и сталаше Немце да заопкољају. После једног сата Немци су били опкољени као каквим гвозденим обручком . . .

Берлин је пао. Руси су ушли у њега, јер је немачка бојна линија пробијена а Немци сузбавени. Битка код Берлина била је решавајућа. Да би немачко одступање, акг сасвим спречила а оно брзим нанела још жртава, руска армија је уништила сва пролазна места и средства. По овоме и после 140 хиљада палах Немаца, главни гро немачких трупа у највећем не-

реду бежао је на југ.

Руси су заузели Берлин и његову околину.

Даље нису хтели да продиру, јер је ова битка сломила моћ Немачке.

У овој великој битци у којој се тукло преко три милиона људи, Руси су изгубили до 100 000, немачки пак губитци премањали су 160 000.

Овом поразу следовало је још омањих поразу у Аустрији и Француској, где су Немци са успехом продарали.

У јужној Аустро-Угарској настаниле су се мање, борбе секундарног значаја, које су још више дотукле и упропастиле морал у Аустријским трупама. Срп-

ска војска удружена са првогорском под командом једног од првогорских кнежева, коме је придодат један српски војсковође, као начелник штаба, потукле су аустријанце који су били заклоњени око Петроварадина. Губитци 17.500 Аустријанаца, а Срба 10 хиљада које погинулих које рањених.

После овога пораза, пао је и Нови Сад и тиме се завршио српски поход на север.

Руска војска, која је продирала преко Галиције, спустила се у горњу Аустрију и налазила се на 150 километара од Беча. Аустријска војска се повлачи и престолонаследник у име цара тражи обуставу непријатељства, што Руси одбијају. На 96 километара пред Бечом, лично Фраца Јосиф моли за мир. Руси ипак одбијају са изавом, да ће о примирју решавати у Бечу. У то време Руси улазе у Берлин, а Немци и поред беспримерне храбрости и Француза ипак улазе у Париз.

У Аустрији настају на дневном реду убиства угледних политичких личности. Убијени су

Берхтолд, Штирг, на неколико херцога извршеви атентати, Немци. Све ово утицало је на толико, да су га у првој половини септембра наши мртвог са пресецим жилама на десној руци. У наступу умне поремећајем он је извршио атентат — Цар је мртав! Живео цар! То су били узвици који су се после три месеца од трагичне смрти Фрање Фердинанда разлежали по Бечким улицама.

Нови цар Карло Фрања Јосиф 18 септембра извештава непријатеље о смрти цара и моли за тродневно примирје док се цар не упоко. Руси пристају. После упокоја цара тела састав се у Хофу царски савет да ршава о судбини монархије.

После дугог и мучног решавања а с погледом на прилике у коме се царство налази, решено је да се капитулира. О овоме је извештен и берлински кабинет, који је такође морао да капитулира јер је руска војска почела да се спушта дубоко на југ.

— Наставиће се —

КУШЈАКОВИЋА ДВОРСКА АПОТЕКА

Отворена је и дану и ноћу. Бесплатне услуге и завоје као прву помоћ у случају повреда до домаћка лекара чини свакоме.

ГОТОВА ЈЕ КАРТА

Европе

цена 1— дин.

за поручбине обратити се књижари

КОСТЕ В. ИЛИЋ Апотекер преко пута новог двора, новац треба у напред слати. — Што доплатом пошта не прима пакете. —

Румунија се спрема

„Ја не забрављам, да сам маршал руске војске!“

— НАШ ИЗВЕШТАЈ —

Синаја, 21. авг.

(— Јон — Званичне новине доводе краљев указ о сазивању целокупне румунске убојне снаге под заставу.

Овоме се у политичким круговима придаје велика важност и сви верују, да ће се Румунија умешати у Европски рат.

На коју страну? Сам краљ је пре два дана дао јасан одговор на ово питање.

„Ја не забрављам да сам маршал руске војске! узвикнуо је краљ Кароло када су му саопштени први гласови о руским успесима у Галицији.

Чолак Антић и Д-р. Радославов

Поковна изјава бугарског министра председника, да ће бугарска остати неутрална

— НАШ ИЗВЕШТАЈ —

Софија, 21. авг.

— Борко — Јуче пре подне био је у дипломатски пријем. Том приликом Министар Спољних Послова др. Радославов остао је дуго са нашим послаником др. Бошком Чолак Антићем у разговору. Успео сам да сазнам, да је бугарски премијер том приликом дао г. Чолак Антићу поновна уверења, да су сви гласови о каквим бугарским непријатељским намерама према Србији, кроз измишљени и да не одговарају истини. Бугарска тајма према Србији најпријатељскије намере и држање се свога неутралитета! Г. Чолак Антић изјавио је Радославу захвалност у име српске владе.

Црногорско бојиште

Борбе око Вучјег Дола

Цетиње, 20 августа

Непријатељ је последња два дана нападао јаком снагом на фронт херцеговачког одреда Јуче је непријатељ, који је надмоћнији, успео да артиљеријом потисне нашу пешадију са положаја на Вучјем Долу и продре до брда Објава, које је после жестоког боја заузео. Али, како су стигла појачања, наше су га трупе отерале са Објава и понова заузеле положаје на нашој страни. Било је прилично жртава. Јуче су наше трупе, наступајући од Сацака, понова ушле у Чајничке и Челебић.

Бока Которека

Савезничка флота бомбардовала је јуче обале утврђења на улазу у залив Боке Которске. Французи су искрцали у Бар материјал за радиотелеграфске станице, од којих ће инсталирати на Ловћену, на фронту херцеговачког одреда. Непријатељ је бомбардовао манастир Косјерово, у коме су мошти Св. Арсенија. Црква је разрушена, мошти су спасени.

Руска офанзива

— Борбе у Источној Пруској —

Петроград, 21. августа. — (Званично).

15. августа близу Злошчева била је потпуно разбијена 15 аустријска дивизија. Командант дивизије, један генерал бригаде и шеф генералштаба ове дивизије погинули су. Заробљено је: 100 официра, 4000 војника и 600 рањеника. Руске трупе запленале су 20 топа и заставу 60. пука. Цело бојиште прекривено је непријатељским лешевима.

У Галицији

Петроград, 20. августа.

Руске армије, које су продрле у Галицију, настављају свој марш у правцу Лавова. Непријатељ постепено узмиче пред офанзивом наших група. Отели смо од Аустријанаца неколико топова, митраљеза и кара. Гоњене се наставља код Гвилаја-Лапа на ком је месту непријатељ држао јаку позицију, природом заштићену и која је сматрана за неосвојиву. Осем тога, учињен је покушај да данас задрже нападом с бока, који је

долазило од Казиша, северно од Станислава. После огорчене борбе Аустријанци су сили одбијени са великим губитцима. Закопали смо на бојном пољу преко 4800 лешева аустријских поклоњеника. Запленили смо један воз натоварен жигоном намирницама, једну заставу, 31 топа и заробили смо велики број људи, међу којима и једног генерала.

Јужни фронт

На јужном фронту, у пределу према Варшави, успешно су одбијени сви аустријски напади. Наше десно крило, продужујући офанзиву, приморало је Аустријанце да се повуку. Том приликом отели смо им три топа, 10 митраљеза и заробили преко 500 војника.

После пораза

— Шта причају заробљеници —

Ваљево, 20. августа.

Од заробљеника се дознаје, да су аустријски војници нерасположиви у борбу и да су им официри морали претити револверима. Приликом разињања за борбу, словенске јединице слате су у први борбени ред, а немачке и мађарске у позадњи борбени ред. Генералштаб је поднеживао српску војску, док трупу официра нису били тога мишљења.

Опште је очекивање било, да ће се рат свршити за један до три месеца. Снабдевање им је ишло до границе добро, али од границе војска није никако имала своју комору. Нозиве и пошту трупе исто тако нису добиле и нису знале шта се ради на осталим границама Аустрије.

Русија и Румунија

— Утук на бечко-берлинске лажи. —

— НАШ ИЗВЕШТАЈ —

Букурешт, 31. авг.

— Јон — Услед силних бечко-берлинских лажи, како Русија гомила војску на румунској граници, руски посланик на румунском двору поветио је председника владе и изјавио му у име руке владе, да су све весте о војним руским припремама на руско-румунској граници ништа друго до продукт болесног мозга оних у Бечу и Берлину. Русија нема никаквих непријатељских намера према Румунији, чији је краљ маршал руске војске.

Ова изјава направила је најбољи утисак на све духове у Румунији.

Око Милуза

— Самоубиство једног пруског пуковника —

Ниш, 20 августа

Путници, који су се вратили из Швајцарске причају о великој грешки, коју је учинио један немачки пуковник код Милуза. Напад на Малауз морао је чекати, да дођу нова појачања. Међутим, пуковник који је командовао нападним трупама није чекао да му дође појачање, већ је на два сата раније учинио напад.

Оваквим својим радом, пуковник је сасвим осујетио немачки план и до је Французи маха да се благовремено повуку. Услед овога немачки се пуковник убио, а сутра дан Французи су благодарећи његовој непромишљености иако знатно слабији ипак добили славу победу.

Бомбардовање Дарданела

Француска и Енглеска флота дејствује пред Дарданелима

Цариград, 20. авг.

Становници Галипола добили су наредбу да одмах напусте своје домове и да се по-

вуку за десет километара иза вароши.

Одмах после исељавања турске трупе почеле су да подижу разна одбрамбена средства

Од места Сомбору, где је и задржан, Михаило С. Милић, пешириџа из Седлара. До рата се бавио у Копривици (Хрватска). Не зна се где је задржан. Душан Милијевић, обућар из Седлара, затекао се на раду у Пешти. Не зна се где је

Наша у А.-угарској

Списак ђнаших поданика, који су се за време објаве рата затекли у А.-Угарској и тамо интернирани

Димитрије Ђикић, Мелентије Соколовић и Мика Смић, сви из Кодобаче код Лесковца, Петар Јовановић, из Подгорице — задржани сви у Аустро-Угарској, где су били на раду.

Г. г. Раде Николић, рентијер из Ниша, са госпођом, затекао се у Халу, где је и задржан, Љуба Срећковић, директор Кланч. Друштва, задржан је негде у Аустрији, Јоца Јовановић, рентијер из Београда, задржан негде у Аустрији, Д. аг. Љуб Хеди-Динић, лимар, био у Бечу ради усавршавања заната, где је по свој прилици, задржан. Драгомир Израилевић, електротехничар из Београда, био је у Новом Саду на лечењу. Задржан у Фијуми, Чедомир Јаковљевић, студент медицине у Бечу, није до данас дошао у Србију.

Г-ца Десанка Ђукић и г. Војислав Ђукић, гимназиста, укрцали су се 13. јула у Дубравици у лађу „Мароц“ за Београд. По сазнању ова је лађа са свима путницима у месту у Београд отпутовала у Кован, и тамо их искрцала, а доцније превела у Лугош, где су сви интернирани. Више се о њима ништа не зна.

Г. Будимир Раденковић члан фирме Д. Ђукановић и Комп. из Београда, био је са госпођом и децом у Маријевбаду, где је и задржан. Г-ђа Раденковић пак, са децом пуштена је до Фијуме и ту поноча задржана.

Г. г. Радослав Агатиновић пекар, био у Суботици. Није дошао, није се јавио, Данило Пекарски, из Александровца, пи-

томац Трг. Омладине у Суботици, није се јавио од дана мобилизације, Благоје Благојевић, из Шишмане, трг. шегрт у Пешти, није се јавио од дана мобилизације, Милан Стевановић, пешириџа из Седлара и, вероватно, тамо је и задржан Милан Милић, камерезац из Седлара, затекао се на раду у Бечеју и, по свој прилици, тамо је и задржан.

Г. г. Душан С. Томић, в. професор Универзитета, био је са госпођом у бањи Халу, и до данас се није вратио, Милан М. Костић, столар, затекао се у Пешти на раду. Ту је и задржан. Петар А. Милосављевић, папуџија из Седлара, затекао се на раду у Сомбору, где је и задржан, Михаило С. Милић, пешириџа из Седлара. До рата се бавио у Копривици (Хрватска). Не зна се где је задржан. Душан Милијевић, обућар из Седлара, затекао се на раду у Пешти. Не зна се где је

Г. г. Љубомир А. Јањић, писар првостеп. суда београдског био је са својом породицом у Црквеници. При повратку он је сам задржан, а његова породица је пуштена. Марко Остојић из Александровца код Прокупља, питомец Трг. Омладине. Затекло се у Бечеју, где је и задржан. Коста М. Христић, из Врање, студент медицине у Бечу, — не зна се где је.

Г. г. Светозар М. Срећковић, студент медицине у Грацу, резервни п. поручник, — не зна се шта је са њим, Војислав Николић, студент фармације у Грацу — не зна се шта је са њим, Божидар Христић, студент технике у Грацу, — не зна се шта је са њим.

Г. г. Александар Арсенијевић студент медицине у Грацу, — не зна се где је.

Г-ђа Софија П. Ђорђевић, била у Карлсбаду на лечењу. Не зна се шта је са њом.

Г. Александар Миљковић, из Прикупља, био на изучавању заната у Пешти, — не зна се где је.

Г. Г. Данило Азриел, старијар из Београда, отишао је ради лечења у Херкулесбад; при повратку задржан је у Оршави и интерниран у Араду, Жрко Стефановић, писар, био у Темешвару, није се јавио од дана мобилизације, Сотир Михаиловић, фотограф из Негодина, заробљен на путу Београд—Радујевац. Не зна се где се сад налази.

† Крста Т. Цветковић

Чаршија се не може похвалити великим бројем жртава принетих на олтар Отаџбине. У толико су светлији изузетци, која својим животима спасоше част нашег оружја тако високо подигнуто на крвавим македонским бојиштима. С пуно пријазње у листу нових светих њших жотача бележимо прво име из београдске чаршије. То је резервни пешадијски поручник и командир чете **Крста Т. Цветковић**, угледни београдски гостионичар, члан фирме Браће Т. Цветковића, најбољи међу овом редном и предузимљивом браћом, по причању њих самих.

Пок. Крста пао је смрћу јунака 3. августа на челу храбрих својих Тимочана на Церу, гробници нашег непријатеља. Борио се као лав, увек испред храбрих војника, док га непријатељски митраљез није просто пресекао по сред јуначких груди, у којима је куцало топло српско срце.

Српско-турски рат затекао га је као потпоручника и био је распоређен за водника у VI

прекрсној пуку. За овај рат одликован је медаљом за ревносну службу. У рату с Бугарима пружио му се права прилика да покаже своју личну храброст и он се на Власини славно понео у борби с непријатељем. За показано јунаштво и самопрегоревање одликован је златном медаљом за храброст и унапређен у чин поручника. На Церу се хтео показати достојан овог одликовања и славно је пао јуришући тамо где су непријатељске колоне биле најгушће.

Пао је у најбољем добу, у напону мушке снаге, пошто је тек навршио 30. годину.

Јунак на бојном пољу готов да се увек жртвује за наше идеале пок. Крста је био у приватном животу један пример узорита младина. Млад, леп, као дрен здрав и мућан, дика четворице браће и уздање сада тешко удвигане јединице сеје, он је био ретка скромност, и сав његов идеал био је: рад и опет рад. Нико њега није видео да залудничи, никад се он није показао у туђој кафани нити на каквој другој дагуби. Вредноћом кртице и ревношћу мрва он је умео истрајати на сваком послу, који би му његова узорита задруге доделила и за то је његова изненадна и неочекивана смрт пала као гром из ведрог неба међу браћу му, која су овим ненакнадним убитком тешко поражена. Једина утеха у овом за њих ненакнадним губитку може им бити, што им је најмилији из њихове средине пао бранећи огишће и српски рад, у коме његово име трајно с хвалом, бити спомињано. Слава славно палом јунаку!

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Против изазивања

Из Ниша нам јавља наш дописник, да је г. Чапрашиков софијски посланик, делегом умалио председника бугарске владе да стане на пут изазивачком писању бугарске штампе.

Ико не верујемо у ма и најмањи успех овог корака г. Чапрашикова, ипак ми смо му од срца захвални. И сам његов корак за нас је потпуна satisfакција, кад је и он сам увидео грешку штампе своје отаџбине.

За рањенике

Болесницима је потребно ради бољега опорављања бео хлеб, то је министар војни наредио да се болесницима по болницама за време рата до демобилизације војске издаје бео хлеб било из државних пекарница или путем набавке од приватних лифераната.

Прилог Црв. Крсту

Навршује се година дана од смрти Др. Стевана Клингерга који је у бугарском рату умро од колере.

Његова жена г-ђа Наталија Ст. Клингерг приложила је Српском Друштву Црвеног Крста место годишњег парастоса 50. динара.

Пушкарлају

Од јутрос су — 20-тог — Аустро-маџарони почели са ретком поједином паљбом пешадије да пуцају на мирне Београђане, који пролазе улицама на своје послове, тако, имали смо више њиховог олова које пада уза Зерек, и другим споредним улицама у околини овог, а, н-ши? Они достајанствено посматрају ову необичну пуцјаву, која само њима личи.